

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**кафедра вогневої та тактико-спеціальної підготовки
факультету охорони та захисту державного кордону**

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВОК 07.2 «ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВА ТЕХНІКА ПРИКОРДОННИХ ПІДРОЗДІЛІВ»
ОПП «Національна безпека»**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)

Кваліфікація: Магістр національної безпеки (сфера прикордонної діяльності)

Професійна кваліфікація: офіцер оперативно-тактичного рівня Державної прикордонної служби України

ВСТУПНІ РЕКВІЗИТИ

Статус дисципліни: Навчальна дисципліна вибіркового компонента.

Тривалість курсу: 3 кредити (90 годин).

Мова викладання: українська.

Мета курсу: підготовка висококваліфікованих офіцерів Державної прикордонної служби України, спроможних організувати і методично правильно планувати та проводити заняття з вогневої підготовки (бойових стрільб) з озброєння та військової техніки прикордонних підрозділів, організувати облік, збереження, видачу стрілецької зброї, засобів індивідуального захисту і активної оборони та боєприпасів, організовувати якісне обслуговування і підготовку до бойового застосування комплексів озброєння бойових машин.

Завдання навчальної дисципліни – розвивати у слухачів професійні уміння і навички необхідних для виконання завдань в різних умовах обстановки;

- формування у слухачів професійних (правових) знань та вмінь у сфері професійної безпеки осіб та об'єктів, які знаходяться під охороною;
- формування у слухачів високих моральних і професійних якостей;
- виховання дисциплінованості, упевненості у своїх силах, а також здатності долати тривалі фізичні і морально-психологічні навантаження, формування готовності до дій зі зброєю у різних ситуаціях оперативно-службової діяльності і правомірного припинення протиправних дій у складі підрозділу, групи/мікрогрупи та самостійно.

Анотація курсу:

В межах курсу дисципліна визначає зміст майбутньої діяльності командира (начальника) при плануванні, організації і проведенні занять з вогневої підготовки (бойових стрільб), в системі професійної підготовки, організації експлуатації стрілецької зброї. Вона є взаємопов'язаною з іншими дисциплінами для підготовки слухачів оперативно-тактичного рівня.

Пререквізити курсу: Базові знання вогневої підготовки.

Старший викладач: підполковник КАТЕРЕНЧУК Сергій Володимирович.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у слухачів наступних **компетентностей**:

А) Загальні компетентності:

ЗК-01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, дослідження систем та процесів, донесення власних висновків, а також знань та пояснень.

ЗК-02 Знання та розуміння функціонування системи забезпечення національної безпеки та безпеки державного кордону на рівні новітніх досягнень.

ЗК-04 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-05 Здатність самостійно і автономно вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-08 Здатність до оновлення та інтеграції знань з різних галузей, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-11 Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК-12 Здатність до оригінального мислення та інноваційної діяльності

Б) Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК- 01 Здатність до узагальнення практики застосування законодавства та стратегічних планувальних документів з питань, що належать до компетенції Державної прикордонної служби України та інших складових сектору безпеки і оборони України, розробки пропозицій, спрямованих на його вдосконалення.

ФК-03 Здатність до стратегічного планування розвитку органу охорони державного кордону (частини) Державної прикордонної служби України.

ФК-04 Здатність до виконання функцій управління діяльністю органів охорони державного кордону Державної прикордонної служби України, побудови системи підтримки прийняття рішень в повсякденних умовах, під час участі у виконанні завдань протидії організованій злочинності, тероризму та воєнного характеру.

ФК-05 Здатність до планування застосування сил та засобів ДПСУ з метою участі в обороні України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності у взаємодії з іншими військовими формуваннями та правоохоронними органами сектору безпеки та оборони, у тому числі в умовах невизначеності щодо дій противника.

ФК-09 Здатність до організації протидії і запобігання корупційним діянням та злочинам у сфері службової діяльності особового складу ДПСУ.

ФК-13 Здатність забезпечити під час своєї професійної діяльності законність повагу і дотримання прав та свобод людини та громадянина.

ФК-14 Здатність до колегіальної роботи при розробці важливих рішень у сфері прикордонної діяльності, до роботи у складі органів управління, у тому числі міжвідомчих та міжнародних.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення слухачами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН-01 Розробляти та організовувати опрацювання програмних та нормативних документів з питань прикордонної діяльності, які відносяться до управлінських функцій органів охорони державного кордону.

ПРН-02 Оцінювати бойові можливості військових частин (підрозділів) противника.

ПРН-07 Виконувати функції управління (прийняття рішення, планування, організація, мотивація та контроль) прикордонною діяльністю в різних режимах функціонування та умовах обстановки.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: «Норми утримання та ешелонування зброї та боєприпасів в органах ДПСУ»

Тема 2: «Засоби посилення прикордонних підрозділів»

Протитанкові та протиповітряні засоби.

Крупнокаліберні кулемети та міномети.

Тема 3. «Техніка стрільби»

Техніка стрільби з пістолета під час виконання оперативно-службових завдань з охорони Державного кордону.

Тема 4. «Озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав»

Сучасний стан стрілецької зброї та гранатометів в Україні та державах, які межують з Україною.

Перспективи розвитку стрілецької зброї та гранатометів, а також тенденції та перспективи розвитку озброєння танків бойових машин армій іноземних держав.

Боєприпаси, які застосовуються в танках та бойових машинах.

Тема 5. «Використання озброєння при виконанні оперативно-службових завдань з охорони державного кордону»

Існуючі етапи підготовки персоналу ДПСУ з вогневої підготовки.

Організація та проведення занять з вогневої підготовки у тирі академії.

Організація та проведення занять базового етапу підготовки з автомата Калашникова АК 74 та пістолета Макарова (ПМ) на військовому стрільбищі.

Організація та проведення занять службово-прикладного етапу підготовки з автомата Калашникова АК 74 та пістолета Макарова (ПМ) на військовому стрільбищі.

Тема 6: «Озброєння бойових машин»

Підготовка озброєння баштово-кулеметної установки до стрільби

Підготовка озброєння до стрільби. Неповне розбирання та збирання, чищення та змащування .

Установка та зняття кулеметів КПВТ, ПКТ з баштово-кулеметної установки.

Порядок вивірки кулеметів баштово-кулеметної установки.

Порядок заряджання кулеметів та здійснення стрільби.

Запланована кількість аудиторного навантаження – 10 годин

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин										Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
1	Норми утримання та ешелонування зброї та боєприпасів в органах ДПСУ													09	Т 2/1 л.- 2 год	2
2	Засоби посилення прикордонних підрозділів	2	2											04	Т 3/1 пр.-2 год Т 3/2 пр.-2 год Т 3/3 пр.-2 год ЗБО-2 год	8
3	Техніка стрільби	6	Пр .2	Пр .2	Пр .2											
	Підсумковий контроль	2	За л.2													
Всього		10											Всього	10		

Умовні скорочення: Залік – Зал, практичні заняття - Пр

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ теми	№ заняття	Види навчаль-них занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
I СЕМЕСТР					
1			0 (10)	НОРМИ УТРИМАННЯ ТА ЕШЕЛОНУВАННЯ ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ В ОРГАНАХ ДПСУ	
		сам. робота	4	Основні положення з організації експлуатації стрілецької зброї у відділах охорони Державного кордону 1. Контроль за організацією експлуатації стрілецької та особистої зброї, боєприпасів і засобів активної оборони у відділах ДПСУ. 2. Організація обліку, зберігання стрілецької та особистої зброї, боєприпасів і засобів активної оборони у відділах ДПСУ. 3. Порядок видачі стрілецької зброї у відділах ДПСУ	1.6, с. 1-10
		сам. робота	4	Порядок зберігання, видачі особистої зброї та боєприпасів у відділах охорони Державного кордону 1. Порядок зберігання, обліку особистої зброї у відділах ДПСУ. 2. Порядок видачі особистої зброї в службове користування персоналу відділу. 3. Особливості зберігання, обліку та видачі пристроїв для відстрілу патронів з гумовою кулею.	1.6, с. 10-12
		сам. робота	2	Форми облікових документів 1. Порядок складання, оформлення і ведення облікових документів. 2. Порядок списання з обліку боєприпасів, витрачених на навчальну практику та під час несення служби. 3. Порядок зберігання, обліку особистої зброї і її видачі в службове користування персоналу штабу та підрозділів управління органу.	1.8, с. 23-25; 26-34; 70-76
2			2 (6)	ЗАСОБИ ПОСИЛЕННЯ ПРИКОРДОННИХ ПІДРОЗДІЛІВ	
	1	лекція	2	Протитанкові та протиповітряні засоби	3.13, с.3-43

№ теми	№ заняття	Види навчаль-них занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				1. Призначення, основні тактико-технічні характеристики, загальна будова та застосування ПТРК 9К111. 2. Призначення, основні тактико-технічні характеристики, загальна будова та застосування ПЗРК 9К38.	3.14, 3-36 3.15, с.3-43
		сам. робота	6	Вогневі можливості засобів посилення прикордонних підрозділів 1. Вогневі можливості ПТРК. 2. Вогневі можливості ПЗРК.	
3			6(6)	ТЕХНІКА СТРІЛЬБИ	
	1	практичне Тир	2	Техніка зміни магазину 1. Вихоплювання пістолета і прийняття положення для стрільби з положення стоячи. 2. Зміна магазину. 3. Зміна магазину зі стрільбою.	1.1, с. 32-33 2.8, с. 14-26
	2	практичне Тир	2	Техніка стрільби із укриття 1. Прийняття положення для стрільби з положення стоячи та з коліна із укриття. 2. Виконання вправ стрільб із укриття.	1.1, с.91-98
	3	практичне	2	Техніка стрільби під час руху. 1. Техніка переміщення. 2. Виконання вправ стрільб у русі.	1.1, с.32-38
		сам. робота	6	Обов'язки осіб, які організують та обслуговують стрільбу в тирі. 1. Обов'язки старшого керівника стрільби. 2. Заходи безпеки під час проведення стрільб.	
4			0(8)	ОЗБРОСННЯ ТАНКІВ, БОЙОВИХ МАШИН АРМІЙ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ	

№ теми	№ заняття	Види навчаль-них занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		сам.робота	2	<p align="center">Стан сучасного озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав</p> <p>1.Озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав. 2.Сучасні боеприпасів для озброєння танків та бойових машин. 3.Тенденції та перспективи розвитку сучасного озброєння танків, бойових машин</p>	3.9, с 5-20 3.11, с 45-70 3.12
		сам. робота	6	<p align="center">Вогневі можливості озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав</p>	3.9, с 5-20 3.11, с 45-70 3.12
5			0 (46)	ВИКОРИСТАННЯ ОЗБРОЄННЯ ПРИ ВИКОНАНІ ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВИХ ЗАВДАНЬ З ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ	
		сам. робота	6	<p>Використання озброєння при організації та проведенні занять з вогневої підготовки на військовому стрільбищі.</p> <p>1. Загальні положення. 2. Організація та проведення занять з кидання ручних гранат. 3. Організація та проведення занять з класифікації цілей.</p>	1.1,с.9-16
		інд. робота	4	<p align="center">Обов'язки осіб, які організують та обслуговують стрільбу</p> <p>1. Обов'язки старшого керівника стрільби. 2. Вивірка оптичного прицілу до автоматичного гранатомета на станку ПАГ-17.</p>	1.1, с. 21-31
		інд. робота	6	<p align="center">Етапи підготовки персоналу ДПСУ з вогневої підготовки</p> <p>1.Етапність підготовки. 2. Вивірка оптичного прицілу до ручного протитанкового гранатомета ПГО-1.</p>	1.1, с. 34-45
		інд. робота	6	<p align="center">Оцінка вогневої підготовки.</p> <p>1. Індивідуальна оцінка вогневої підготовки. 2.Вивірка оптичного прицілу до снайперської гвинтівки Драгунова ПСО-1.</p>	1.1, с. 52-64

№ теми	№ заняття	Види навчаль-них занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		інд. робота	6	Робота командира підрозділу з підготовки стрілецької зброї та гранатометів до стрільби 1. Перевірка бою та приведення до нормального бою автомата Калашникова АК-74. 2. Перевірка бою та приведення до нормального бою ручного кулемета Калашникова РПК-74.	3.9, с 5-20 3.11, с 45-70 3.12
		інд. робота	6	Використання озброєння при організації та проведенні занять з вогневої підготовки базового етапу на військовому стрільбищі 1. Практичне виконання вправ стрільб з пістолета Макарова(ПМ). 2. Практичне виконання вправ стрільб з автомата Калашникова АК74.	1.1, с.30-60
		інд. робота	6	Використання озброєння при організації та проведенні занять з вогневої підготовки базового етапу на військовому стрільбищі в нічних умовах 1. Практичне виконання вправ стрільб з пістолета Макарова(ПМ). 2. Практичне виконання вправ стрільб з автомата Калашникова АК74.	1.1, с.30-60
		інд. робота	6	Використання озброєння при організації та проведенні занять з вогневої підготовки службово-прикладного етапу на військовому стрільбищі 1. Практичне виконання вправ стрільб з пістолета Макарова(ПМ). 2. Практичне виконання вправ стрільб з автомата Калашникова АК74.	1.1,с.53-54
6			0 (6)	ОЗБРОЄННЯ БОЙОВИХ МАШИН	
		сам. робота	2	Підготовка озброєння баштово-кулеметної установки до стрільби 1. Підготовка озброєння до стрільби. Неповне розбирання та збирання, чищення та змащування . 2. Установка та зняття кулеметів КПВТ, ПКТ з баштово-кулеметної установки.	№ 2.7. с.130-148 № 2.8. с.106-108
		сам. робота	4	Підготовка озброєння баштово-кулеметної установки до стрільби 1. Порядок вивірки кулеметів баштово-кулеметної установки. 2. Порядок заряджання кулеметів та здійснення стрільби.	№ 2.7. с.130-148 № 2.8. с.106-108

№ теми	№ заняття	Види навчаль-них занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		залік	2		
Усього за дисципліну			10+80=90		

МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми (методи) навчання: практичні заняття (з використанням елементів практичної роботи), самостійна робота, виконання індивідуальних завдань.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування та доповіді на групових заняттях, тестування (перше питання білету на заліку), захист практичних індивідуальних робіт. Вид семестрового контролю: залік.

Результати навчання	Зміст результатів навчання	Методи формування	Методи контролю досягнення
<p>ПРН-01 Розробляти та організувати опрацювання програмних та нормативних документів з питань прикордонної діяльності, які відносяться до управлінських функцій органів охорони державного кордону.</p> <p>ПРН-02 Оцінювати бойові можливості військових</p>	<p>Знання: знати сутність, зміст, принципи та завдання керівних документів за напрямком діяльності; знати завдання підрозділів професійної підготовки персоналу; існуючі норми постачання ракетно-артилерійського озброєння, військово-технічного майна та стрільбищного обладнання, засобів індивідуального захисту та активної оборони; існуючі норми утримання боєприпасів у підрозділах охорони державного кордону; знати порядок та строки підготовки (подання) звітних документів за</p>	<p>Під час вивчення першої теми здобувачі вищої освіти вивчають роль і місце в системі підтримки прийняття рішення начальником органу ДПСУ. Вивчають контроль за організацією експлуатації стрілецької та особистої зброї, боєприпасів і засобів активної оборони у відділах ДПСУ. Вивчають організація обліку, зберігання стрілецької та особистої зброї, боєприпасів і засобів активної оборони у відділах ДПСУ. Вивчають порядок видачі стрілецької зброї у відділах ДПСУ. Вивчення матеріалу здійснюється самостійно з використанням консультації викладача. Вивчають порядок складання, оформлення і ведення облікових документів. Вивчають Порядок списання з обліку боєприпасів,</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 1 здійснюється за результатами написання конспектів з тем №1-6. Спроможність розробляти продукти інформаційно-аналітичного забезпечення та доповідати їх зміст слухачі доводять під час представлення практичних робіт на сесійному зборі. Методики роботи з інформацією, її оцінювання та застосування для процедур оцінювання представляються в результатах виконання практичних індивідуальних завдань та винесені на залік.</p>

<p>частин (підрозділів) противника.</p> <p>ПРН-07</p> <p>Виконувати функції управління (прийняття рішення, планування, організація, мотивація та контроль) прикордонною діяльністю в різних режимах функціонування та умовах обстановки.</p> <p>Програмний результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4..ФК 1. ФК 3. ФК 5.</p>	<p>результатами оперативно-службової діяльності;</p> <p>Розуміння:</p> <p>розуміти вимоги керівних документів; організувати та методично правильно організувати та проводити заняття з вогневої підготовки з персоналом підрозділів охорони Державного кордону; ефективно використовувати навчально-тренувальні засоби під час навчання; самостійно вивчати нові зразки озброєння, приладів прицілювання та спостереження, способи бойового застосування; здійснювати нарахування боекомплекту для підрозділів органу охорони Державного кордону;</p> <p>розуміти сутність параметрів обстановки на ділянці відповідальності та вплив чинників, які їх визначають.</p> <p>Застосовування:</p> <p>застосовувати методику підготовки та опрацювання матеріалів і документів;</p> <p>Аналіз:</p> <p>оцінювати ефективність дії сил та засобів охорони державного кордону, надавати пропозиції щодо їх удосконалення.</p> <p>оцінювати обстановку щодо використання ракетно-артилерійського озброєння на державному кордоні та надавати пропозиції з метою обґрунтування рішення на охорону державного кордону.</p> <p>Синтез:</p> <p>Розробляти та подавати пропозиції з питань, застосування підрозділів ДПСУ в різних умовах;</p> <p>обґрунтовувати сценарії розвитку обстановки та застосування сил та засобів для захисту державного кордону;</p> <p>обґрунтовувати напрямки розвитку частин та підрозділів ДПСУ.</p>	<p>витрачених на навчальну практику та під час несення служби.</p> <p>Вивчають Порядок зберігання, обліку особистої зброї і її видачі в службове користування персоналу штабу та підрозділів управління органу.</p> <p>3. Під час вивчення другої теми слухачі вивчають теоретичні питання щодо призначення, основні тактико-технічні характеристики, загальна будова та застосування ПТРК 9К111. Призначення, основні тактико-технічні характеристики, загальна будова та застосування ПЗРК 9К38. На самостійній роботі послідовно слухачі вивчають вогневі можливості ПТРК а також Вогневі можливості ПЗРК.</p> <p>Оцінка ефективності оперативно-службової діяльності, спроможності підрозділів щодо виконання завдань оцінюється під час оцінювання уразливості.</p> <p>Під час вивчення третьої теми слухачі на практичному занятті вивчають вихоплювання пістолета і прийняття положення для стрільби з положення стоячи. Зміна магазину. Зміна магазину зі стрільбою. Прийняття положення для стрільби з положення стоячи та з коліна із укриття. Виконання вправ стрільб із укриття.</p> <p>Техніка переміщення. Виконання вправ стрільб у русі.</p> <p>Під час вивчення четвертої теми слухачі під час самостійної підготовки вивчають Озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав. Сучасні боеприпаси для озброєння танків та бойових машин. Тенденції та перспективи розвитку сучасного озброєння танків, бойових машин, а також вогневі можливості озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав.</p> <p>Під час вивчення п'ятої теми слухачі вивчають самостійно використання озброєння при організації та проведенні занять з вогневої підготовки на</p>
---	--	--

	<p>Оцінювання: оцінювати якість рішень з питань, що належать до компетенції ДПСУ з використанням експертних методів; оцінювати спроможності підрозділів щодо виконання завдань за призначенням; оцінювати стан обстановки на державному кордоні.</p>	<p>військовому стрільбищі. Організація та проведення занять з кидання ручних гранат. Організація та проведення занять з класифікації цілей.</p> <p>Під час вивчення шостої теми слухачі в часи самостійної роботи вивчають Підготовка озброєння баштово-кулеметної установки до стрільби. Підготовка озброєння до стрільби. Неповне розбирання та збирання, чищення та змащування .Установка та зняття кулеметів КПВТ, ПКТ з баштово-кулеметної установки.</p>	
--	--	---	--

Оцінювання знань, вмінь та навичок слухачів здійснюється за методикою, визначеною «**Положенням** про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється диференційовано за традиційною (національною) шкалою. Меже бути застосована бальна оцінка для підвищення точності та об'єктивності оцінювання. Оформлення індивідуальних завдань здійснюється відповідно до вимог, визначених у джерелі Підготовка та оформлення індивідуальних завдань з навчальних дисциплін : методичні рекомендації / укладач Д. А. Купрієнко. – Хмельницький : Електронне видання ФПКК НАДПСУ, 2019. – 47 с.

Слухач може обрати тему реферату чи індивідуального завдання з переліку, або обгрунтовано запропонувати власну тему в контексті виконання курсової роботи (проекту) або кваліфікаційної випускної роботи, що узгоджується з викладачем, який веде навчальну дисципліну.

Під час оцінювання есе враховують:

- здатність слухача критично й незалежно оцінювати наявні дані, погляди, позиції, аргументи;
- здатність розуміти, оцінювати та встановлювати зв'язки між фактами та оцінками;
- уміння висловлювати власні погляди, обгрунтовувати й доводити свої думки.

Шкала оцінювання індивідуальних завдань

За традиційною шкалою	За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	Характеристика
5 (відмінно)	A	90...100 (відмінно)	Роботу виконано на високому науково-теоретичному рівні, грамотно та логічно викладено. Слухач успішно та творчо застосовує теоретичні знання на практиці. В методиці аналізу враховано достатню кількість факторів, шкали вимірювання побудовані адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені правильно, інтерпретація результатів аналізу здійснена правильно, що дозволило сформулювати обгрунтовані висновки та рекомендації. Кожна складова оцінюється 25 балів.
4 (добре)	B	82...89 (дуже добре)	Робота виконана на високому науково-теоретичному рівні, але допущені несуттєві помилки. Слухач в основному успішно застосовує теоретичні знання на практиці. В методиці не враховано несуттєві факторів, шкали вимірювання побудовані в цілому адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками,, які не суттєво вплинули на результат оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена в цілому правильно, що дозволило сформулювати в цілому обгрунтовані висновки та рекомендації.

	C	75...81 (добре)	Роботу виконано на достатньому науково-теоретичному рівні із несуттєвими помилками. Слухач в основному успішно застосовує теоретичні знання на практиці, мав окремі несуттєві труднощі. В методиці не враховано несуттєві факторів, шкали вимірювання побудовані в цілому адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками,, які не суттєво вплинули на результат оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена в цілому правильно, що дозволило сформулювати в цілому обґрунтовані висновки та рекомендації.
3 (задовільно)	D	67...74 (задовільно)	У роботі є суттєві помилки і неточності. Слухач застосовує теоретичні знання на практиці в типових ситуаціях, мав окремі суттєві труднощі. В методиці не враховано суттєві факторів, шкали вимірювання не враховують суттєві складові параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками, які вплинули на результат оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена не достатньо обґрунтовано , що призвело до помилкових висновків та рекомендації.
	E	60...66 (достатньо)	Робота виконана в цілому правильно на рівні мінімальних критерії, допущені грубі помилки. Слухач з певними труднощами застосовує теоретичні знання на практиці в типових ситуаціях, мав помилки в роботі.
2 (незадовільно)	FX	35...49 (незадовільно з можливістю повторного складання)	Допущено велику кількість грубих помилок. Слухач не може застосовувати одержані знання на практиці.
	F	1...34 (незадовільно з обов'язковим повторним виконанням)	Індивідуальне завдання не виконано.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Курс передбачає аудиторні заняття, індивідуальну роботу і роботу у складі групи, а також самостійне вивчення матеріалу з використанням консультації викладача.

Середовище навчання є творчим та відкритим.

Відвідування лекційних та групових занять у зборовий період є обов'язковим. Всі групові заняття оцінюються за результатами виконання індивідуальних завдань. Через поважні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівни-ком курсу. Заняття, які слухач пропустив без поважних причин, відпрацьовуються за погодженням з викладачем.

Порушення кінцевих термінів подання роботи на перевірку та перескладання: Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.

Роботи, які здаються на перевірку із порушенням кінцевих термінів без поважних причин, оцінюються нижче на 10 балів (один рівень за національною шкалою).

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях, обов'язкових для оцінювання з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни.

Під час навчання не допустимо порушення академічної доброчесності.

Забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти (у т.ч. створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату) є важливими складовими *системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти* (системи внутрішнього забезпечення якості)

Дотримання академічної доброчесності слухачами передбачає :

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
 посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної діяльності. Формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) х результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

фабрикація – вигадання даних чи фактів, що використовуються в роботах;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Курс стрільб. Наказ МВС № 367 від 10 травня 2016 року.
- 1.2. Положення зі служби польових навчальних центрів та військових стрільбищ ДПСУ. Видавництво НАДПСУ. 2004 р.
- 1.3. Наказ Голови Держкомітету «Про затвердження та введення в дію норм постачання ракетно-артилерійського озброєння, військово-технічного майна, стрільбищного обладнання, засобів індивідуального захисту і активної оборони та норм утримання боєприпасів ДПС України на мирний та воєнний час» № 2 т від 28. 01.2010 року.
- 1.4. «Інструкція про застосування зброї, бойової техніки, озброєння кораблів (катерів), літаків і вертольотів Державної прикордонної служби України, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу під час охорони Державного кордону та виключної (морської) економічної зони України» наказ адміністрації Державної прикордонної служби України № 200 від 21.10. 2003 року.
- 1.5 Положення з організації охорони Державного кордону ДПСУ.
- 1.6. Тимчасова інструкція про організацію обліку, зберігання і видачі стрілецької та особистої зброї, боєприпасів і засобів активної оборони у відділах Державної прикордонної служби. Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України № 421 від 31.05.2006 року.
- 1.7. Наказ Командувача Прикордонних військ України «Про річні норми витрачання боєприпасів на бойову підготовку Прикордонних військ України» № 0115 від 15.09.2000 року.
- 1.8. «Інструкція про організацію обліку, зберігання і видачу стрілецької зброї, боєприпасів та засобів активної оборони в органах Державної прикордонної служби України» наказ Голови ДПСУ № 925ДСК від 10.12. 2004 року.
- 1.9.Табель належності ракетно-артилерійського озброєння (пояснення по складанню).

2. Базова

- 2.1. Методика вогневої підготовки прикордонних підрозділів. Видавництво НАПВУ 2002 р., с. 219
- 2.2. Альбом «Вогнева підготовка». Видавництво НАДПСУ. 2004 р.
- 2.3. Навчальна програма. Безпека та виживання правоохоронця. Україна, 2004 рік.
- 2.4. Навчально-методичний збірник. Спеціальні засоби.
- 2.5. Навчальний посібник. «Особиста безпека та застосування сили: алгоритм надання першої медичної допомоги».
- 2.6. Руководство по 5,45-мм автомата Калашникова (АК74) и 5, 45-мм ручному пулемету Калашникова (РПК74).- М.: Воениздат, 1984. - 216 с.
- 2.7. Наставление по стрелковому делу. Ручной противотанковый гранатомет (РПГ-7 и РПГ-7Д).- М.: Воениздат, 1972. - 166 с.
- 2.8. Наставление по стрелковому делу. 7,62-мм снайперская винтовка Драгунова СВД.- М.: Воениздат. 1984. - 208 с.
- 2.9. Наставление по стрелковому делу. 9-мм пистолет Макарова (ПМ).- М.: Воениздат, 1984. - 92 с.
- 2.10. Наставление по стрелковому делу. Ручные гранаты. - М.: Воениздат. 1985.
- 2.11. Руководство по 40-мм подствольному гранатомету ГП-25. - М.: Воениздат. 1983.
- 2.12. Руководство по 7.62-мм пулемету Калашникова ПК, ПКМ, ПКС, ПКМС, ПКТ.- М.: Воениздат, 1979. - 256 с.
- 2.13. Руководство по 30-мм автоматическому гранатомету на станке (АГС-17).- М.: Воениздат, 1984. - 192 с.
- 2.14. Методика огневой підготовки мотострелкових подразделений. - М.: Воениздат. 1978. - 231 с.
- 2.15. Наставление по стрелковому делу. Основы стрельбы из стрелкового оружия. - М.: Воениздат, 1970. - 176 с.

3. Допоміжна

- 3.1. Огневая підготовка мотострелковых подразделений. - М.: Воениздат, 1988. - 237 с.
- 3.2. Основы ученого процесса высшего военного ученого заведения. Л.: ВАА, 1977. - 13 с.
- 3.3. Обучение стрельбе из трелкового оружия и оружия боевых машин пехоты на учебно-тренировочных средствах. М. Воениздат, 1981. – 192 с.
- 3.4. Энциклопедия современного оружия и боевой техники. В 2 т. Т. 2/ Н. Л. Волковский. – М.: ООО «Издательство АСТ»; СПб.: ООО «Издательство «Полигон», 2002.-584 с.
- 3.5. «Артиллерия и стрелковое ооружение» №7, 2002. «Особенности развития бронебойных подкалиберных снарядов».
- 3.6. «Военный парад» №2, 1997. «Модернизация – основное направление развития военной техники». Аркадий Шипунов, Сергей Березин.
- 3.7. Журнал «Альманаха» сатья «Бронетехника в современных военных конфліктах» Виктор Сергеев, кандидат военных наук.
- 3.8. С. А. Диков, М. М. Растопшин, А. А. Лукьяница, С. А. Почкин. Вестник бронетанковой техники, №5. 1990
- 3.9. Конструкция и расчеттанков и БМП. Учебник. Чобиток В.А., Данков Е.В. Брижинеv Ю.Н. и др. -М.: Военное издательство, 1984
- 3.10 О развитии вооружения танков. А. Шипунов, С. Березин, В. Дудка, Военный парад №3, 2000

- 3.11. Основные проблемы существующего парка бронетанкового вооружения и военной техники и направления его совершенствования на среднесрочную перспективу. А.И. Адамчук, председатель НТК БТВТ ГАБТУ МО РФ (г. Москва).
- 3.12. Особенности развития бронебойных подкалиберных снарядов. И. Б. Чепков. «Артиллерия и стрелковое вооружение» № 7, 2002.
- 3.13. Переносный противотанковый комплекс 9К111. Техническое описание. М., Воениздат., 1981 г.
- 3.14. Изделие 9К111. Инструкция по эксплуатации. М., Воениздат., 1975 г.
а. ПТУРС 9М113. Техническое описание и инструкция по эксплуатации. М., Воениздат., 1978 г.
- 3.16. Методичний посібник для проведення занять з технічної підготовки зенітних підрозділів військ ППО СВ. Хмельницький-2014 рік
- 3.17. Руководство службы. 12,7-мм станковый пулемёт обр. 1938 г. на универсальном станке обр. 1938 г - 1940 г.
- 3.18. Наставление по стрелковому делу. 12,7-мм пулеметы обр. 1938/46 г. и обр. 1938 г. - 1971
- 3.19. Руководство по ремонту. 12,7-мм пулеметы обр. 1938/46 г. и обр. 1938 г. (ДШК), универсальный станок обр. 1938 г. и зенитный пулеметный прицел обр. 1943 г. - 1975 г.
- 3.20. 120-мм возимый миномет 2С12. Техническое описание и инструкция по эксплуатации. М.: Военное издательство МВС СССР, ГАУ ВС СССР, 1946 г. - 100 с
- 3.21. Инструкция к 82-мм батальонному миномету образца 1941 г (82 БМ-41). М., Воениздат (Главное артиллерийское управление Красной Армии), 1941. - 8 стр.

Х. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

<http://10.241.24.9/moodle/course/index.php?categoryid=12>